

NOTA INFORMATIVĂ

la Raportul de monitorizare consolidat referitor la realizarea Planului de acțiuni pentru anii 2015-2017 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020

Raportul de monitorizare consolidat (în continuare Raport) referitor la realizarea *Planului de acțiuni pentru anii 2015-2017 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020* (în continuare - Planul de acțiuni pentru anii 2015-2017) a fost elaborat în conformitate cu prevederile Strategiei și Hotărârii Guvernului nr. 491 din 11.08.2015 de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) cu contribuția ministerelor și instituțiilor implicate în funcționarea sistemului național de proprietate intelectuală (în total 31 de instituții).

Raportul de monitorizare consolidat pentru anii 2015-2017 prezintă o sinteză a informațiilor din rapoartele pentru anii 2015, 2016, 2017, asigurând o continuitate în realizarea Strategiei. Acesta reflectă activitățile realizate pe parcursul etapei a II a implementării Strategiei (2015-2017), care a fost finalizată recent, axate pe implementarea mecanismelor și programelor elaborate în etapa precedentă, promovarea managementului PI, asigurarea capacității de inovare a instituțiilor de cercetare, a rolului PI în funcționarea IMM-urilor, valorificarea modalităților practice de înregistrare și protecție a IG și DO, etc.

Raportul conține cinci capitole:

- I. Implementarea acțiunilor în proces de realizare din Planul de acțiuni pentru anii 2012-2014;
- II. Realizarea obiectivelor generale și specifice;
- III. Impactul și costurile aferente implementării Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020;
- IV. Principalii indicatori de monitorizare în realizarea prevederilor Strategiei;
- V. Principalii indicatori de progres în realizarea Strategiei.

O contribuție majoră și extrem de importantă în dezvoltarea, fortificarea și consolidarea sistemului național de proprietate intelectuală îi revine AGEPI, aceasta fiind vizată în rubrica „*Autoritate responsabilă*” în 84 de acțiuni (90%), inclusiv în 25 de acțiuni (27%) este unica instituție responsabilă, iar în 35 de acțiuni (38%) este prim raportor, adică autoritatea de bază.

Generalizând informațiile incluse în Rapoartele de monitorizare consolidate pentru anii 2015, 2016, 2017, analizând gradul de realizarea acțiunilor din *Planul de acțiuni pentru anii 2015-2017 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020* constatăm următoarele: din **totalul de 93** de acțiuni incluse în Plan au fost executate sau sunt în proces de realizare **92 (99%)** de acțiuni, ceea ce este un rezultat foarte înalt și demonstrează că au fost depășite toate provocările și dificultățile apărute pe parcursul perioadei.

Doar o singură acțiune (**1%**) **nu a fost executată**, din motive obiective: **Acțiunea 5.1.1.** – „*Crearea platformei electronice de colaborare între universități și întreprinderi cu scopul promovării înregistrării obiectelor de proprietate intelectuală, intensificării colaborării și comercializării obiectelor de proprietate intelectuală prin transfer de tehnologii*”, având termenul de realizare anul 2015, instituția responsabilă de implementare fiind Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic, care a informat AGEPI că nerealizarea acțiunii este motivată prin absența alocării mijloacelor financiare din partea bugetului de stat.

Implementarea obiectivelor și acțiunilor preconizate pentru realizare în anii 2015-2017 a fost orientată spre dezvoltarea și promovarea sistemului de protecție a proprietății intelectuale din Republica Moldova, care să încurajeze creația intelectuală în țara noastră și să ofere rezultatelor acesteia o protecție adecvată.

Printre cele mai majore realizări ale acestei perioade se numără:

- **Dezvoltarea continuă și constantă a cadrului normativ** în domeniul proprietății intelectuale, aspect ce constituie pilonul de bază în protecția și respectarea drepturilor în acest domeniu.

- **Consolidarea sistemului de gestiune colectivă** a dreptului de autor și a drepturilor conexe în RM, în vederea implementării unor mecanisme funcționale de colectare și repartizare echitabilă a remunerațiilor de autor și **asigurarea transparenței în acest domeniu**. (Pe acest subiect o informație mai amplă va fi prezentată la pct. 4 din Ordinea de zi).

- **Dezvoltarea sistemului de protecție a indicațiilor geografice autohtone și promovarea acestora** atât la nivel național, cât și internațional. (Pe acest subiect o informație mai amplă va fi prezentată la pct. 3 din Ordinea de zi).

- **Organizarea și găzduirea în RM a două din cele trei Reuniuni ale Subcomitetului pentru indicațiile geografice**, instituit în conformitate cu articolul 306 al Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, prezidate de către Directorul General al AGEPI.

- **Implementarea sistemului de validare a brevetelor europene în baza Acordului de validare dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Europeană de Brevete (OEB)** (în vigoare din 1 noiembrie 2015), fapt ce va stimula transferul de tehnologii moderne și investiții în economia țării noastre, favorizând procesul integrării economice a Republicii Moldova în spațiul european.

- **Implementarea mecanismului de susținere a brevetării în străinătate** a invențiilor și soiurilor de plante create în Republica Moldova, instituit prin Hotărârea Guvernului nr.805 din 28.06.2016 în scopul sporirii capacităților de inovare ale instituțiilor de cercetare, ale centrelor universitare și ale mediului de afaceri. Acest mecanism va facilita încadrarea rezultatelor științifice și inovaționale în circuitul inovațional mondial.

- **Semnarea Memorandumului de Înțelegere** privind cooperarea bilaterală dintre AGEPI și Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) (la data de 11 iulie 2017), care sporește gradul de cooperare dintre cele două oficii și se încadrează perfect în agenda de integrare europeană a Republicii Moldova, contribuind la atingerea obiectivelor stabilite de Acordul de Asociere RM-UE pe segmentul proprietății intelectuale.

- **Desfășurarea a 2 ediții (2015, 2017) ale Expoziției Internaționale Specializate „INFOINVENT-2017”**, care a devenit un adevărat for al inovațiilor și creativității, platformă de comunicare dintre cercetători, inventatori, oamenii de creație cu mediul de afaceri din țară. La expoziție au participat instituții și întreprinderi, tineri creatori și inventatori din RM, România, Portugalia, Croația, Cehia, Coreea de Sud, Taiwan, Turcia, Maroc, Indonezia etc., care au prezentat la standurile expoziționale - cca 800 de lucrări/invenții, produse/servicii inovative și creative, proiecte inovaționale și de inovare și transfer tehnologic etc.

- **Organizarea a 2 ediții (2015, 2017) ale Conferinței Internaționale Inovaționale** cu genericile „*Inovațiile, Proprietatea Intelectuală și Dezvoltarea Economică*” și „*Proprietate Intelectuală – Inovații – Calitatea Vieții*”, la care au participat reprezentanți ai Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (OMPI), OEB, precum și ai Oficiilor de PI din România, Spania, Georgia, Republica Cehă, Austria, Ungaria, Estonia, Muntenegru etc., reprezentanți ai instituțiilor și organizațiilor din sfera cercetare-dezvoltare, precum și ai mediului de afaceri, IMM din Republica Moldova care și-au împărtășit experiența proprie în domeniul protecției și promovării inovațiilor ca forță motrică a dezvoltării unei economii bazate pe cunoaștere.

- **Aprobarea Curriculumului pentru cursul opțional de instruire a elevilor** în domeniul proprietății intelectuale „*Introducere în proprietatea intelectuală*” (clasele X-XII) și includerea acestuia în lista cursurilor opționale de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. Organizarea primului curs de instruire în domeniul PI a profesorilor din cadrul instituțiilor preuniversitare de învățământ care vor preda cursul opțional „*Introducere în PI*” în licee. Începând cu 01 septembrie 2017, acest curs opțional este predat în 2 instituții de învățământ.

- **Finalizarea cu succes a două proiecte de asistență tehnică:** Studiul privind impactul economic al Industriilor Creative în Republica Moldova, elaborat cu suportul OMPI și Proiectul TEMPUS TecTNet „*Rețeaua de Transfer Tehnologic*”, printre rezultatele acestuia fiind crearea centrelor de transfer tehnologic în cadrul a 4 universități din RM: USM, UTM, UnASM și

Universitatea A. Russo din Bălți, elaborarea strategiilor în domeniul protecției PI create la universități, a diverselor materiale metodice etc.

- **Lansarea a 2 proiecte de asistență ale UE**, care urmează a fi implementate în următorii 2017-2019 ani și vor contribui la consolidarea sistemului național de proprietate intelectuală: *Proiectul VIP4SME „Valoarea PI pentru IMM”*, din cadrul Programului Orizont 2020 și proiectul de asistență tehnică al UE *„Suport pentru respectarea drepturilor de PI în RM”*.

- **Desfășurarea, cu sprijinul proiectului UE de asistență tehnică** *„Suport pentru asigurarea respectării DPI în Republica Moldova”* a unui șir de activități în vederea inventarierii produselor ce pot fi promovate sub o indicație geografică (IG), denumire de origine (DO), sau în calitate de specialități tradiționale garantate (STG); elaborarea a 3 studii sectoriale (miere, nuci, pomușoare) și a unui studiu regional, care s-au soldat cu **identificarea a 71 de potențiale produse** cu IG, DO sau STG.

- **Consolidarea colaborării internaționale, regionale și bilaterale** în domeniul PI: cu OMPI, OEB, EUIPO, Oficiul Eurasiatic de Brevete (OEAB), oficiile de specialitate din România (OSIM și ORDA), din Federația Rusă, Ucraina, Cehia, Ungaria, China, Georgia, Austria, Coreea, Turcia, Polonia, Muntenegru, SUA, Azerbaidjan și din alte țări.

- **Reprezentarea intereselor naționale** în cadrul Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, obținerea de către Republica Moldova a calității de membru al Comitetului de Coordonare al OMPI și al Comitetului Executiv al Uniunii de la Berna pentru perioada 2017-2019; deținerea funcției de vicepreședinte: al Adunării Generale a Uniunii de la Berna, al Comitetului permanent privind Dezvoltarea și Proprietatea Intelectuală și al Comitetului permanent privind dreptul mărcilor, desenelor și modelelor industriale.

- **Creșterea gradului de conlucrare în domeniul proprietății intelectuale** între AGEPI și autoritățile administrației publice centrale, instituțiile și organizațiile din sfera științei și inovării, precum și din mediul universitar etc. A fost intensificată colaborarea cu Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Justiției, Procuratura Generală, Ministerului Afacerilor Interne, Institutul Național de Justiție, Serviciul Vamal, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Camera de Comerț și Industrie, Academia de Științe a Moldovei, precum și un șir de universități etc.

- **Consolidarea eforturilor Observatorului** respectării drepturilor de proprietate intelectuală în lupta cu contrafacerea și pirateria în vederea creării unui sistem informațional eficient care să asigure schimbul operativ de informații între autoritățile responsabile de monitorizarea și respectarea DPI, cu participarea autorităților abilitate cu responsabilități în domeniu: Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Vamal, Procuratura Generală, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Ministerul Justiției (Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești) și cu sprijinul proiectului Uniunii Europene de asistență tehnică *„Suport pentru asigurarea respectării DPI în Republica Moldova”*.

- **Organizarea diferitor evenimente/activități** de promovare a sistemului național de proprietate intelectuală; informarea continuă și școlarizarea societății civile și a mediului de afaceri, formarea, instruirea și perfecționarea cadrelor în domeniul PI. Publicul-țintă a fost constituit din specialiști din domeniul PI, oameni de afaceri, mandatar autorizați, evaluatori ai obiectelor de proprietate intelectuală, judecători, reprezentanți ai autorităților publice cu responsabilități în domeniul asigurării respectării drepturilor de PI, mediatori, procurori, funcționari vamali, polițiști, cercetători, cadre didactice, tânăra generație (studenți, elevi), producători agricoli etc.

- **Susținerea și promovarea creativității și inventivității tinerei generații** prin organizarea de diverse concursuri tematice, în comun cu diferite instituții publice și de învățământ universitar și preuniversitar din republică (Concursul Național *„Cel mai bun elev inovator”*; Concursul economic *„Azi student, mâine antreprenor”*; Gala Ideilor de Afaceri etc.).

- **Implementarea reformei sistemului bibliotecar prin transformarea bibliotecilor în centre infodocumentare**, inclusiv în domeniul proprietății intelectuale cu suportul Programului

național Novateca și a partenerilor locali: 1041 de biblioteci publice (din 1353) au devenit centre infodocumentare comunitare.

Ținem să menționăm că concomitent cu realizarea Planului de acțiuni pentru anii 2015-2017, a fost elaborat Planul de acțiuni pentru etapa a III a implementării Strategiei (2018-2020), aprobat în cadrul ședinței Guvernului din data de 04.04.2018.

În concluzii remarcăm faptul că etapa a II (2015-2017) a implementării Strategiei s-a finalizat cu succes, scopurile și obiectivele căreia au fost realizate în deplină măsură, fiind atinse rezultate importante și performanțe în domeniu.

Raportul de monitorizare consolidat pentru anul 2015-2017 a fost elaborat pentru a fi prezentat spre aprobare Comisiei Naționale pentru Proprietatea Intelectuală, iar ulterior - spre informare Guvernului.

AGEPI va publica Raportul de monitorizare consolidat pe pagina web oficială, după aprobarea acestuia de către Comisia Națională pentru Proprietatea Intelectuală.

Lilia BOLOCAN,
Director General
al Agenției de Stat pentru
Proprietatea Intelectuală